

ΘΕΜΑ 20^ο
(ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ, ΠΡΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ, 4-5)

Καίτοι τινές ἤδη με τῶν σοὶ πλησιασάντων ἐκφοβεῖν ἐπεχείρησαν, λέγοντες ὡς σὺ τοὺς μὲν κολακεύοντας τιμᾶς, τῶν δὲ συμβουλευόντων καταφρονεῖς. Ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἀπεδεχόμεν τοὺς λόγους τούτους ἐκείνων, πολλὴν ἂν ἡσυχίαν εἶχον· νῦν δ' οὐδεὶς ἂν με πείσειεν ὡς οἶόν τ' ἐστὶν τοσοῦτον καὶ τῇ γνώμῃ καὶ ταῖς πράξεσιν διενεγκεῖν,

5 ἂν μὴ τις τῶν μὲν μαθητῆς, τῶν δ' ἀκροατῆς, τῶν δ' εὐρετῆς γένηται, καὶ πανταχόθεν προσαγάγηται καὶ συλλέξηται, δι' ὧν οἶόν τ' ἐστὶν ἀσκῆσαι τὴν αὐτοῦ διάνοιαν.

Ἐπήρθην μὲν οὖν ἐπιστέλλειν σοὶ διὰ ταῦτα. Λέγειν δὲ μέλλω περὶ μεγάλων πραγμάτων καὶ περὶ ὧν οὐδενὶ τῶν ζώντων ἀκοῦσαι μᾶλλον ἢ σοὶ προσήκει. Καὶ μὴ νόμιζέ με προθύμως οὕτω σε παρακαλεῖν, ἵνα γένη συγγράμματος ἀκροατῆς· οὐ γὰρ οὕτ' ἐγὼ

10 τυγχάνω φιλοτίμως διακείμενος πρὸς τὰς ἐπιδείξεις οὔτε σὺ λανθάνεις ἡμᾶς ἤδη πλήρης ὧν τῶν τοιούτων.

ΣΧΟΛΙΑ

- 1 **με:** αντικείμενο στο 'ἐκφοβεῖν'. **τῶν σοὶ πλησιασάντων:** ἐναρθρη μτχ. συντασσόμενη με το 'τινές' ως γενική διαιρετική. Η ἐνδιάμεση δοτική εἶναι αντικ. στην μτχ. **ἐκφοβεῖν:** αντικείμενο στο ρ. **λέγοντες:** συνημμ. μτχ. τροπική. **ὡς... τιμᾶς:** ειδική πρόταση αντικ. στην μτχ.
- 2 **τοὺς μὲν κολακεύοντας:** ἐναρθρη μτχ. ως αντικείμενο στο ρ. **τῶν δὲ συμβουλευόντων:** ἐναρθρη μτχ. ως αντικείμενο στο ρ. που ακολουθεῖ, διότι συντάσσεται με γενική πτώση. **καταφρονεῖς:** η δευτέρη ειδική πρόταση στην οποία ενν. το 'ὡς'. **εἰ μὲν ἀπεδεχόμεν:** υποθ. πρόταση.
- 3 **ἐκείνων:** γενική υποκειμενική στο 'τοὺς λόγους'. **ἂν ἡσυχίαν εἶχον:** η ἀπόδοση της υποθ. πρότασης η οποία συνθέτει ἓνα υποθ. λόγο εὐθύ του ἀντίθετου του πραγματικού, 'ἡσυχίαν ἔχω = μένω ἀδρανῆς'. **ἂν με πείσειεν:** κύρια πρόταση με δυνητική ευκτική για το δυνατόν στο παρόν και μέλλον.
- 4 **ὡς οἶόν τ' ἐστὶν:** ειδική πρόταση ως αιτιατική της αναφοράς στο 'πέσειεν < πείθω τινά τι = πείθω κάποιον σε κάτι – αναφορικά με κάτι', 'οἶόν τ' ἐστὶ = εἶναι δυνατόν', ἀπρόσωπη ἔκφραση. **τοσοῦτον:** αιτιατική επιρρ. του ποσού, 'τόσο πολύ', και συντάσσεται με το ἀπαρέμφατο 'διενεγκεῖν'. **τῇ γνώμῃ καὶ ταῖς πράξεσιν:** δυο δοτικές της αναφοράς στο 'διενεγκεῖν'. **διενεγκεῖν:** υποκείμενο στην προηγούμενη ἀπρόσωπη ἔκφραση, ἀπαρέμφ. αορίστου β' του 'διαφέρω = ξεχωρίζω – υπερέχω'. Υποκείμενο στο ἀπαρέμφατο θεωρεῖται το 'τινά' ἀπὸ το λίγο πιο κάτω 'τίς'.
- 5 **ἂν μὴ τις...γένηται...προσαγάγηται...συλλέξηται:** τρεις υποθετικές προτάσεις με κοινή ἀπόδοση την ειδική πρόταση 'ὡς οἶόν τ' ἐστὶ', που σημαίνει ὅτι υποθετικός λόγος εἶναι πλάγιος με ἐξάρτηση ἀπὸ το 'ἂν πέσειεν'. Ως εὐθύς θα εἶναι: 'ἂν μὴ τις γένηται..προσαγάγηται...συλλέξηται, οὐκ οἶόν τ' ἐστὶν... διενεγκεῖν'. Δηλώνει την ἀόριστη ἐπανάληψη στο παρόν και μέλλον. **τῶν μὲν...τῶν δ'...τῶν δ':** και τα τρία εἰ-

- ναι ουδετέρου γένους και λειτουργούν ως ετερόπρωτοι προσδ., γενικές αντικειμενικές στα επόμενα ονόματα, τα οποία είναι κλασσικά κατηγορούμενα από το 'γένηται'.
- 6** **προσαγάγεται** καὶ **συλλέξεται**: ως αντικείμενα ενν. η αιτιατική 'ταῦτα' από τις γενικές 'τῶν μὲν, τῶν δέ, τῶν δέ'. **δι' ὧν**: εμπρόθετος προσδιορισμός του μέσου ή οργάνου με τον οποίον εισάγεται μία επιρρ. αναφορική πρόταση του μέσου. Το 'ῶν' είναι ουδετέρου γένους και αναφέρεται στο ενν. αντικείμενο των δυο προηγούμενων ρημάτων, αλλά και στις γενικές των ουδετέρων που προηγούνται.
- 7** **Ἐπήρθην**: 'ἐπαίρομαι = παίρνω θάρρος'. **ἐπιστέλλειν σοι**: συμπερασματικό απαρέμφατο. Η ακόλουθη δοτική είναι αντικείμενο, 'ἐπιστέλλω τινί = στέλνω σε κάποιον επιστολή'. **διὰ ταῦτα**: 'γι' αυτούς τους λόγους'. **Λέγειν**: αντικείμενο στο ρ. που ακολουθεί.
- 8** **περὶ ὧν**: εμπρόθετος της αναφοράς που εισάγει αναφορική επιρρ. πρόταση της αναφοράς. Συντάσσεται με το απαρέμφατο 'ἀκούσαι', 'ἀκούω περί τινος = πληροφοροῦμαι για κάτι'. **οὐδενὶ...ἢ σοὶ**: α' και β' ὀρος συγκρίσεως, δοτικές προσωπικές στο απρόσωπο 'προσῆκει'. **τῶν ζώντων**: έναρθρη mtχ. ως γενική διαιρετική στο 'οὐδενὶ'. **ἀκούσαι**: υποκ. στο απρόσωπο ρ. **με**: υποκ. στο 'παρακαλεῖν'
- 9** **σε παρακαλεῖν**: η αντων. υποκ. στο απαρέμφατο, και το απαρέμφ. αντικ. στο ρ. 'νόμιζε'. **συγγραμματος**: κατηγορηματικός επιθετικός προσδιορισμός, 'ο οποίος να συμφωνεί με τα γραφόμενα'.
- 10** **φιλοτίμως διακείμενος**: η mtχ. είναι κατηγορηματική. 'φιλοτίμως διάκειμαι = συμπεριφέρομαι φιλόδοξα'. **πρὸς τὰς ἐπιδείξεις**: 'ὅσον αφορά την δημόσια προβολή – την επίδειξη'. **ἡμᾶς**: αντικείμενο στο ρ. 'Λανθάνω τινά = διαφεύγω από την προσοχή κάποιου'
- 11** **πλήρης ὧν**: το επίθετο είναι κατηγορούμενο στην mtχ. Η mtχ. 'ῶν' είναι συνημμένη στο 'σύ' και είναι κατηγορηματική από το ρ. 'Λανθάνω τινά ὧν πλήρης = διαφεύγω την προσοχή κάποιου ὅτι ἐγὼ εἶμαι γεμάτος.'. **τῶν τοιούτων**: 'ἐπιδείξεων = δικρίσεων', συντάσσεται με το επίθετο 'πλήρης' ως γενική διαιρετική 'εἶμαι γεμάτος από κάτι'.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Και πράγματι κάποιιοι από αυτούς που ήταν κοντά σου, ήδη επιχειρήσαν να με τρομοκρατήσουν, λέγοντας ὅτι εσύ εκτιμάς αυτούς που λένε κολακευτικά λόγια, ενώ περιφρονείς εκείνους που δίνουν συμβουλές. Ὅμως ἐγὼ ἀν ἀποδεχόμενοι τὰ λόγια αὐτὰ ἀπὸ ἐκείνους, θὰ παρέμενα σε μεγάλο βαθμὸ ἀδρανῆς. Τώρα ὅμως κανεὶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ με πείσει ὅτι εἶναι δυνατόν τόσο πολὺ και στὴν ἀντίληψη και στὶς ἐνέργειες νὰ ξεχωρίζει κάποιος, ἀν δὲν μάθει κάποια πράγματα, δὲν ἀκούσει κάποια πράγματα, δὲν ἀνακαλύψει κάποια πράγματα, και ἀπὸ κάθε μέρος δὲν μαζέψει και δὲν συγκεντρώσει αὐτὰ, με τὰ ὁποῖα εἶναι δυνατόν νὰ ἐξασκήσει τὴν ἀντίληψή του. Πῆρα λοιπὸν τὸ θάρρος ὥστε νὰ σοὺ στείλω ἐπιστολὴ γι' αὐτοὺς τοὺς λόγους. Και πρόκειται νὰ μιλήσω γιὰ πολὺ σπουδαῖα ζητήματα, και γιὰ τὰ ὁποῖα σε κανένα ἀπὸ τοὺς εὐρισκόμενους ἐν ζωῇ δὲν ταιριάζει πιο πολὺ νὰ πληροφορηθεῖ, ἀπ' ὅ,τι σε ἐσένα. Και μὴ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ τόσο πρόθυμα σε παροτρύνω, γιὰ νὰ γίνεις ἕνας ἀκροατῆς ὁ ὁποῖος νὰ συμφωνεῖ με τὰ γραφόμενά μου. Διότι οὔτε ἐγὼ συμβαίνει νὰ συμπεριφέρομαι φιλόδοξα ὅσον ἀφορᾷ τὶς διακρίσεις, οὔτε κι ἐσύ ξεφεύγεις ἀπὸ τὴν προσοχή μας πλέον ὅτι εἶσαι γεμάτος ἀπὸ τέτοιες.